

Laboratorium Lotnictwa Cywilnego

Z dniem 15 maja 2016 r. rozpoczyna swoją działalność w ramach Centrum Studiów Antymonopolowych i Regulacyjnych (CARS) Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego – Laboratorium Lotnictwa Cywilnego. Jest pierwszą tego rodzaju – pilotażową – formą realizacji statutowych zadań CARS w obszarach sektorów regulowanych i szczególnych.

Jest kilka powodów, dla których rozpoczynamy od lotnictwa cywilnego.

Po pierwsze, zagadnienia regulacji i ochrony konkurencji w sektorze transportu, co jest pochodną szybkiego wzrostu tej branży w Polsce, ale też są kluczowe dla zrównoważonego rozwoju transportu w ogóle. Cieszą się zainteresowaniem firm lotniczych (przewoźników, portów lotniczych, agentów handlingowych itp.) i ich organizacji gospodarczych, Polskiej Agencji Żeglugi Powietrznej, a także organizacji pozarządowych i innych. Zajmują istotne miejsce w działalności międzynarodowych, europejskich i polskich (głównie Urzędu Lotnictwa Cywilnego) organów regulacyjnych.

Po drugie, aktualnie w polskiej nauce nie ma jednostki naukowej o profilu odpowiadającym założeniom Laboratorium Lotnictwa Cywilnego. CARS. *Nota bene* niewiele jest też takich prestiżowych ośrodków w Europie i świecie. W Polsce wyodrębnione jednostki naukowe zajmujące się problematyką lotnictwa cywilnego funkcjonują w ramach wydziałów prawa i administracji Uniwersytetu Warszawskiego oraz Uczelni Łazarskiego. Działalność tych jednostek koncentruje się jednak w obszarach międzynarodowego prawa lotniczego i kosmicznego oraz zagadnień prywatnoprawnych. Zgodnie z ideą CARS natomiast zadaniem Laboratorium Lotnictwa Cywilnego będzie prowadzenie interdyscyplinarnych prawno-ekonomicznych badań naukowych nad regulacją gospodarczą i ochroną konkurencji w lotnictwie cywilnym. Wskazane podejście badawcze ma wyjątkowo silne uzasadnienie w odniesieniu do transportu lotniczego, gdzie warstwa prawna i ekonomiczna są ze sobą ściśle

zespolone, tak w nauce jak i w praktyce. Warto zwrócić uwagę, że takie podejście interdyscyplinarne znalazło swój instytucjonalny wyraz w pierwszej w kraju jednostce naukowej dedykowanej lotnictwu cywilnemu, jaką stanowił Instytut Prawa Lotniczego i Zagadnień Gospodarczych Lotnictwa, funkcjonujący od 1938 r. do 1952 r. na Wydziale Prawa Uniwersytetu Warszawskiego.

CARS posiada już w tym zakresie doświadczenie i rozpoznawalną markę w obszarze badań naukowych i publikacji, do czego przyczynił się głównie zlecony przez Przedsiębiorstwo Państwowe „Porty Lotnicze” projekt badawczy dotyczący prawnych i ekonomicznych problemów ochrony konkurencji i regulacji w sektorze usług portów lotniczych. Projekt był realizowany wspólnie z pracownikami PPL, łącząc tym samym dorobek nauki i doświadczenia praktyczne. Będące wynikiem tego wieloletniego projektu raporty badawcze zostały opublikowane pod red. prof. dr hab. T. Skoczego i F. Czernickiego:

1. Usługi portów lotniczych w Unii Europejskiej i w Polsce a prawo konkurencji i regulacje lotniskowe (2010)
2. Usługi portów lotniczych w Unii Europejskiej i w Polsce II – wybrane zagadnienia (2011)
3. Polish Airports in the European Union – Competitive Challenges, Regulatory Requirements and Development Perspectives (2013)

Po trzecie, od lutego 2016 r. CARS zatrudnia na stałe specjalistę z zakresu regulacji transportu lotniczego dr. Jana Walulika, którego rozprawa doktorska pt. *Reforma regulacyjna. Przykład transportu lotniczego* (EuroPrawo, Warszawa 2013), przygotowana pod kierunkiem naukowym prof. dr hab. Zbigniewa Cieślaka, uzyskała „Nagrodę CARS 2015” w konkursie na najwybitniejszą monografię z zakresu regulacji sektorowych.

Utworzenie Laboratorium Lotnictwa Cywilnego pozwoli na kontynuację i intensyfikację szerokiego spektrum działań ukierunkowanych na poznanie (badania i ekspertyzy naukowe) i praktyczne wspieranie procesów legislacyjnych i organów regulacyjnych oraz firm lotniczych dostosowujących swoje działania do wymogów prawa lotniczego i prawa konkurencji (*compliance*). Laboratorium będzie inicjowało i redagowało publikacje zwarte i periodyczne, organizowało konferencje naukowe oraz warsztaty i szkolenia praktyczne. W ramach CARS podejmiemy też szeroką współpracę z innymi krajowymi i międzynarodowymi placówkami

zajmującymi się lotnictwem cywilnym. Mamy nadzieję, że możliwe będzie dzięki temu pełne wykorzystanie potencjału własnego pracownika oraz pozyskanie do współpracy naukowo-badawczej i afiliowanie przy CARS licznych akademików i praktyków.

Warszawa, 15 maja 2016 r.